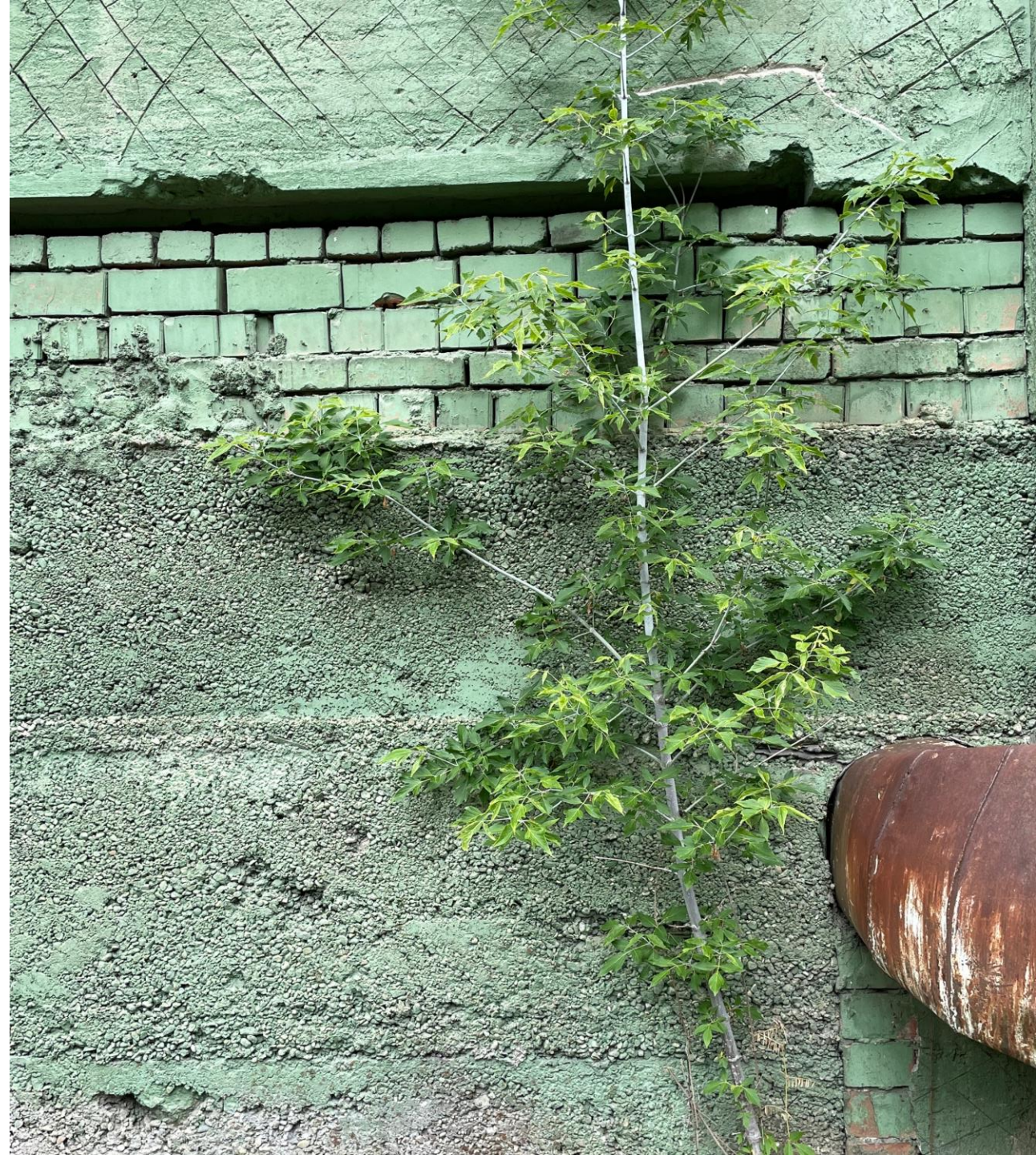

ORDINUL
ARHITECTILOR
DIN ROMÂNIA

CONSULTARE PUBLICA RULMENTUL

BRAȘOV | IANUARIE 2024

Subiectul consultării

Municipalitatea Braşov va organiza un concurs internaţional de soluţii pentru conversia platformei industriale Rulmentul, astfel încât locul să (re)devină o importantă parte a vieţii locuitorilor oraşului.

Importanţa şi valoarea patrimonială a locului au fost evidenţiate de studiul istoric realizat de Institutul Naţional al Patrimoniului în 2021.*

Consultarea populaţiei este o obligaţie legală a municipalităţii în mai multe momente ale acestui proces. Această etapă a consultării stă la baza fundamentării temei de proiectare pentru concursul internaţional de arhitectură.

** SI / Studiu istoric pentru Studiu de fundamentare pentru identificarea resursei culturale şi a potenţialului de (re)conversie a platformei industriale Rulmentul din municipiul Braşov, din perspectiva evoluţiei istorice a zonei şi a semnificaţiei pentru patrimoniul tehnic şi industrial al oraşului, în vederea stabilirii recomandărilor de intervenţie propuse în procesul de reabilitare, Institutul Naţional al Patrimoniului, dr.arh. Ştefan Bâlici, dr.arh. Irina Iamandescu, coord., 2021.*

Etapele consultării actuale

Participarea actorilor interesați și a populației la deciziile cu privire la dezvoltarea zonei se va desfășura etapizat.

Pentru etapa actuală a fost gândit un proces consultativ în cinci pași:

- informare generală și chestionar online
- consultare cu OAR — Filiala BV|CV|HR
- consultare cu actori implicați direct și vecini
- consultare cu ONG-uri active
- **consultare publică generală**

Chestionarul public

În perioada 08.11-08.12.2023 locuitorii orașului Brașov și a zonei metropolitane au fost invitați să își exprime punctul de vedere cu privire la viitorul platformei industriale Rulmentul, completând un chestionar online.

În continuare este prezentată **sinteza răspunsurilor celor 641 de participanți**, aceasta constituind un suport pentru dezbateră publică generală.

Elementele relevante punctate de respondenți vor fi incluse în raportul final al consultării populației și vor participa la fundamentarea temei de proiectare.

Q#1

Potențialul de dezvoltare al suprafeței platformei trebuie considerat la scara întregului oraș și la scara Brașovului metropolitan. Rulmentul se găsește dincolo de centrul Comercial Coresi, aproape de centura Brașovului și se învecinează cu noile cartiere construite pe strada 13 Decembrie.

Cât de bine cunoașteți zona fostei platforme Rulmentul?

a) foarte bine	19%
b) bine	50%
c) foarte puțin sau deloc	31%

Cel mai frecvent răspuns este de tipul „Cunosc bine zona însă nu am vizitat niciodată amplasamentul”.

Q#2

Fosta platformă industrială Rulmentul nu este un teren neconstruit și nici un teren care trebuie eliberat de construcții. Resursele amplasamentului se referă și la clădirile, elementele de infrastructură edilitară și de transport, vegetația și elementele de peisaj.

Ați dori să participați la o vizită a platformei Rulmentul pentru a o cunoaște mai bine?

a) da	60.3%
b) nu	39.7%

Q#3.1

Suprafața fostei platforme cuprinde 28 de corpuri de clădire, realizate în diverse etape, dintre care cele mai vechi sunt realizate în anii 1935-38. Acestea adăposteau Flotila 1 Bombardament, în vecinătatea aerodromului care ocupa întreaga suprafață până la fabrica IAR.

Ce activități considerați că s-ar putea desfășura la Rulmentul?

1) spațiu verde/recreere	220 mențiuni
2) activități sportive	210 mențiuni
3) activități culturale (general)	130 mențiuni
4) activități educaționale pentru copii	93 mențiuni

Q#3.2

Ce activități considerați că s-ar putea desfășura la Rulmentul?

Activitățile culturale sugerate de respondenți pot fi diferențiate în următoarele categorii:

a. arte performative

- sală multifuncțională 66
- ateliere artiști, makerspace 45
- spectacole de teatru 33
- spectacole (general) 23

b. muzeu (tehnic, aeronautic, militar etc.) 70

Alte activități menționate:

- activități legate de mediul de afaceri 28
(spații co-working, spații pentru târguri și conferințe)
- alimentație publică (restaurante, cafenele) 27

Q#4.1

Unele spații neconstruite aparținând Flotilei 1 Bombardament au fost amenajate peisager ca scuaruri și alei cu plantații de aliniament nobile. Peste acestea, printre zonele amenajate și chiar în interiorul clădirilor fostei platforme industriale Rulmentul mai multe specii au început să cucerească terenul fostei industrii, generând un mediu natural bogat și divers.

În ce fel considerați că ar putea fi valorificată vegetația de la Rulmentul?

Un număr important de respondenți este de părere că aceasta ar putea fi integrată într-un

spațiu verde de mari dimensiuni (238 mențiuni)

cu o importantă componentă educațională (63 mențiuni)

prin amenajarea unor zone plantate tematice, a unei grădini botanice sau a unui parc dendrologic.

Q#4.2

Unele spații neconstruite aparținând Flotilei 1 Bombardament au fost amenajate peisager ca scuaruri și alei cu plantații de aliniament nobile. Peste acestea, printre zonele amenajate și chiar în interiorul clădirilor fostei platforme industriale Rulmentul mai multe specii au început să cucerească terenul fostei industrii, generând un mediu natural bogat și divers.

În ce fel considerați că ar putea fi valorificată vegetația de la Rulmentul?

Cu privire la tipul de abordare a amenajării peisagere, se disting două categorii de răspunsuri:

- a) păstrarea în măsură cât mai mare a vegetației existente, indiferent de originea sa și transformarea Platformei într-o **pădure urbană – 178 mențiuni**
- b) păstrarea selectivă a **plantațiilor valoroase** și integrarea acestora în viitorul spațiu verde – **59 mențiuni**

Q#5

Viziunea de dezvoltare urbană a fostei platforme industriale Rulmentul trebuie să ia în calcul acordarea locului la contextul mai amplu al orașului, înțeles în evoluția sa în timp.

Care dintre următoarele componente considerați că ar trebui să constituie o prioritate pentru intervenția de la Rulmentul?

1. diversitatea activităților	494 mențiuni
2. habitatul natural	490 mențiuni
3. punerea în valoare a clădirilor și infrastructurii existente	351 mențiuni
4. legături de mobilitate urbană	241 mențiuni
5. potențialul economic	192 mențiuni

Ilustrație a hangarelor 5, 6, avion Focke-Wulf, în Horia Stoica, Dan Antoniu, *Industria Aeronautică română I.A.R., 1925-1948*, Ed. Host Models, Brașov, 2019, p. 172 în SI (A3-4).

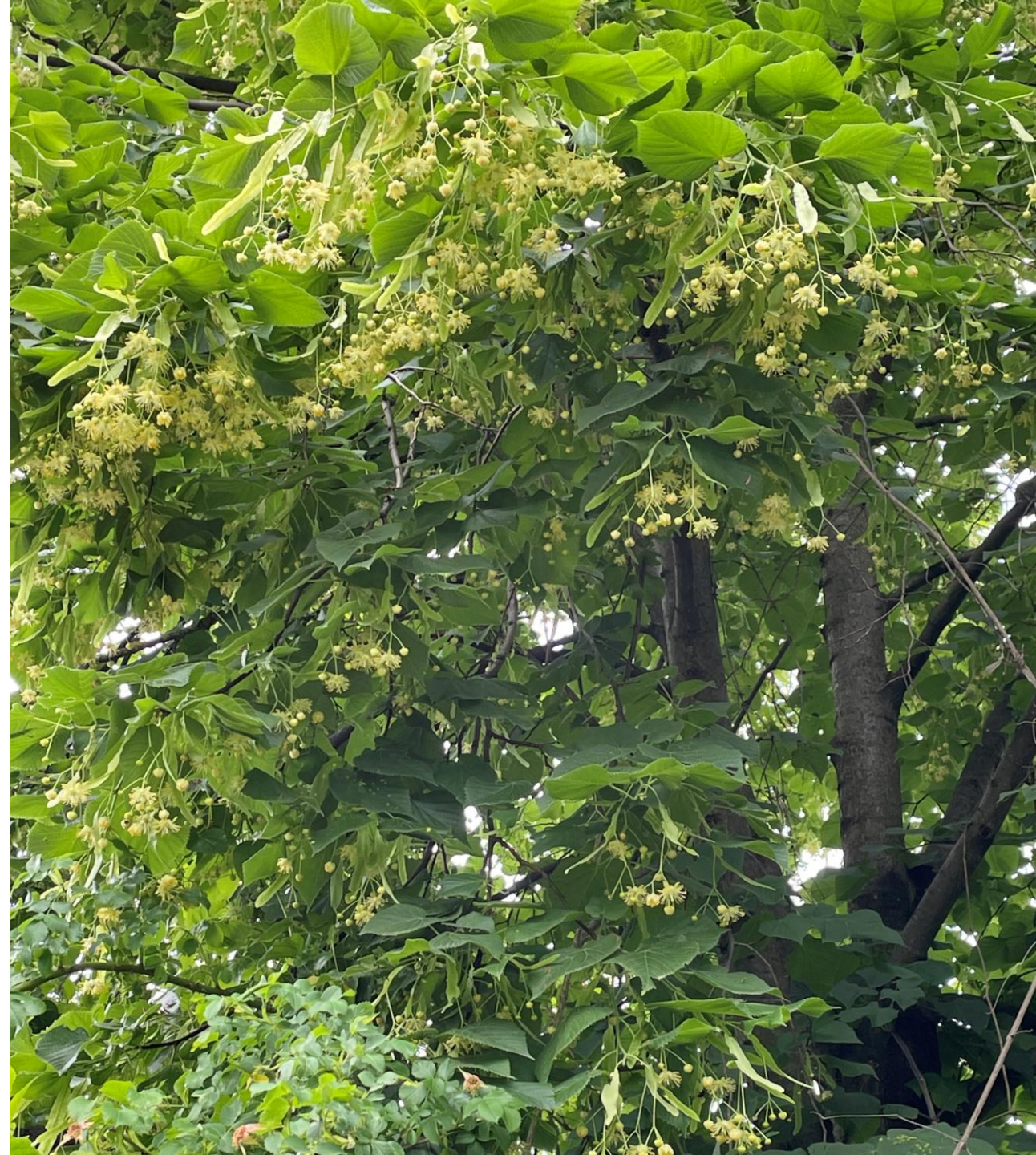
Q#6

Platforma Rulmentul ar putea găzdui un spațiu verde amplu, bine conectat cu restul orașului și îndeosebi cu cartierele învecinate, primitiv deopotrivă cu pietoni, bicicliști și alți utilizatori de mobilități ușoare, destinat tuturor vârstelor și care să folosească în mod optim resursele existente.

Cum ați defini un spațiu verde plăcut?

1. Un spațiu sigur pentru pietoni **98 mențiuni**
2. Suficiente zone de joacă pentru copii **79 mențiuni**
3. Infrastructură velo adecvată **70 mențiuni**
4. Spațiu amplu pentru activități sportive **59 mențiuni**
5. Apropierea față de apă **41 mențiuni**

Altele: atmosferă cu un puternic caracter natural (18), existența unei grădini botanice (11), zonă de peluză pentru picnic (10)

Q#7

Data fiind poziția limitrofă a platformei Rulmentul, în nordul orașului, o sarcină esențială este dezvoltarea unor legături care să facă accesibilă zona atât dinspre centrul orașului, cât și din alte arii învecinate în curs de dezvoltare.

Cum v-ați dori să puteți ajunge la Rulmentul?

1. Cu transportul în comun	553 mențiuni
2. Cu bicicleta	522 mențiuni
3. Pe jos	451 mențiuni
4. Cu mașina	254 mențiuni
5. Cu trenul	63 mențiuni

© New designs for greenway connecting Forest Park to the Arch în St.Louis Business Journal, <https://www.bizjournals.com/stlouis/news/2019/12/16/new-designs-for-greenway-connecting-forest.html>.

Q#8

Spațiul verde trebuie să ofere și locuri pe care oamenii să le poată folosi conform propriilor lor nevoi sau dorințe, fără ca cineva (sau ceva) să limiteze sau să prescrie aceste activități.

Ce activități ați dori să fie organizate?

1. Concerte cu număr moderat de participanți **318 mențiuni**
2. Evenimente sportive **122 mențiuni**
3. Târguri producători locali, expoziții **102 mențiuni**
4. Teatru în aer liber **98 mențiuni**
5. Ateliere pentru copii **60 mențiuni**
5. Proiecții de film în aer liber **57 mențiuni**

Cât de des?

Săptămânal/în weekend(40)

Lunar (38)

© Stefan Zeitz: Park am Gleisdreieck, Berlin, Germania, 2011
Proiectanți Atelier LOIDL,
Sursa imaginii: <https://www.tip-berlin.de/ausfluege/parks/park-am-gleisdreieck/>,

Q#8

Spațiile verzi sunt locurile preferate de toată lumea pentru practicarea activităților sportive. Dotările sportive în aer liber trebuie să fie deschise gratuit folosirii tuturor și să fie accesibile independent de un program de folosire.

Ce sporturi ați dori să puteți practica în aer liber?

1. Sporturi de teren
tenis(**241**), basketball(**226**), fotbal(**152**), volei (118),
badminton (57), handbal (31)
2. Jogging **227 mențiuni**
3. Ciclism **181 mențiuni**
4. Skateboarding, role **101 mențiuni**
5. Gimnastică/yoga **63 mențiuni**

© Carsten Ingemann: Kokkedal Climate Adaption, Danemarca, 2017
Proiectanți Schønherr
Sursa imaginii: <https://landezine.com/kokkedal-climate-adaption-by-schoenherr/#:~:text=The%20Kokkedal%20project%20contains%20an,offering%20new%20recreational%20urban%20possibilities.>

Q#9

Spațiile verzi sunt locuri ideale de desfășurare a activităților sociale, culturale sau comunitare în relație cu terenul amenajat neconstruit. Ele atrag lumea pentru a petrece timp împreună.

În același timp, în orașele contemporane, spațiile verzi sunt prețioase oaze în care oamenii caută locuri în care să se desprindă de intensitatea orașului.

Dacă locuiți în Brașov sau în localitățile învecinate, cât timp estimați că durează să ajungeți la Rulmentul?

Mai puțin de 15 minute	51.5%
Mai mult de 15 minute	44.7%
Nu locuiesc în Brașov	3.8%

Q#10

Îngrijirea spațiilor verzi costă. În zilele noastre sunt apreciate soluții de gestionare economice a suprafețelor verzi de mari dimensiuni, ca de exemplu gestionarea spațiilor verzi de către comunități. Amenajarea poate prevedea moduri prin care locuitorii vecini să se poată implica direct în întreținerea spațiilor verzi, dacă reiese un interes în acest sens.

V-ați dori să luați în grijă un petec de spațiu verde?

Da	53.6%
Depinde de condiții	5.5%
Nu	39.4%
Nu, dar s-ar putea implica școlile și liceele din Brașov	1.5%

Q#11

Pe un teren gol se poate construi orice, oriunde; însă prin folosirea și adaptarea structurilor existente la Rulmentul, orice ți-ai propune să construiești va fi unic și specific Brașovului. A păstra și refolosi cu inteligență patrimoniul industrial înseamnă să înțelegi frumusețea și originalitatea unui loc dincolo de convenții, exemple sau modele.

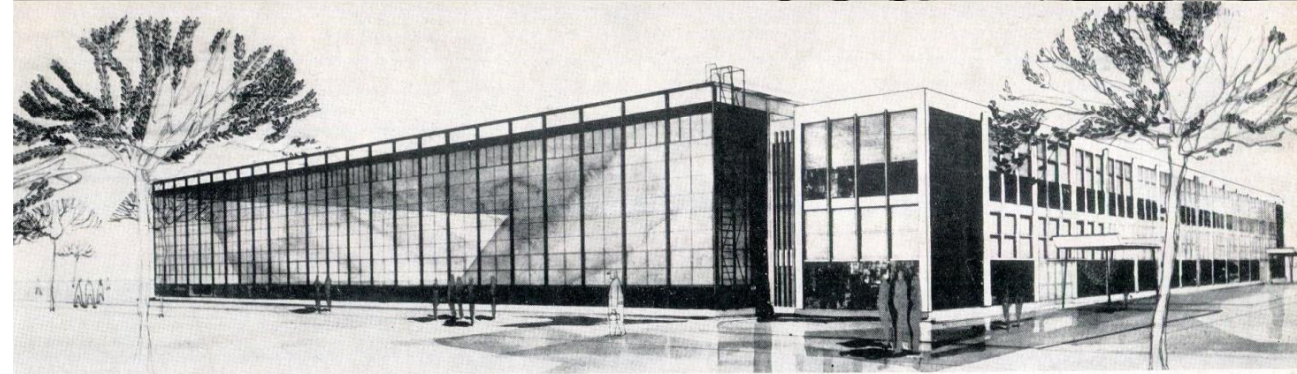
V-ar plăcea ca la Rulmentul să fie păstrate și transformate construcții aparținând patrimoniului industrial al orașului?

Da	81.3%
Doar construcțiile valoroase	10.2%
Nu	8.5%

Mai mulți respondenți declară că ar fi oportună transformarea unor construcții existente într-un muzeu al tehnicii (7%).

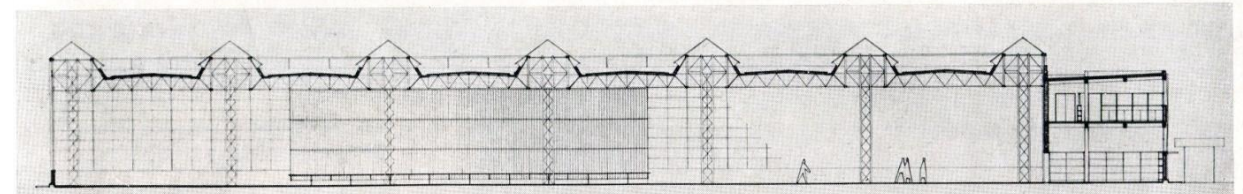
Sus: Construcții pe amplasamentul Flotilei, în SI (3-5).

Jos: Fabrica de cuzețe și subșirii Rulmentul, Brașov (Arhitecții Alexandru Fărcașiu, Sabina E. Pop – IPCM), Arhitectura, nr. 5/1967, p. 21, în SI (26).

Perspectivă

Secțiune longitudinală

Q#12

Unele construcții existente au fost evaluate ca fiind în continuare structuri solide, în ciuda imaginii pe care o oferă. De asemenea, multe dintre acestea sunt hale de mari dimensiuni a căror reutilizare este ușor de imaginat.

A păstra și refolosi structuri existente este o idee înțeleaptă din punct de vedere economic.

Cunoașteți clădiri industriale din Europa care au fost transformate pentru a fi folosite ca locuințe, școli, spații comerciale, culturale, administrative, sportive, sociale?

Da **64%**

Nu **36%**

Q#13

Patrimoniul industrial are o importantă valoare identitară și socială pentru că amintește de viețile cotidiene ale sutelor, miilor de oameni obișnuiți care au venit la muncă în fiecare zi.

A păstra și refolosi elemente ale patrimoniului industrial înseamnă să îngrijești și să potențezi valoarea lui socială și identitară.

Cunoașteți pe cineva care a lucrat la Rulmentul?

Da **52%**

Nu **48%**

Sala de asamblare a fabricii Rulmentul în Petre Sălcudeanu, *Orașe și priveliști*. Brașov, ed. Meridiane, București, 1962. Fotografii de H.Loffler (EFIAP), C.Nestor, S.Mendrea (AFIAP) și F.Hausleitner în SI (A3.8).

Q#14.1

Pentru o dezvoltare urbanistică echilibrată, autoritatea publică are responsabilitatea să investească în numele cetățenilor în activități nelucrative, dar valoroase pentru comunitate. Aceste funcțiuni se deschid către locuitorii și vizitatorii orașului, invitând participarea activă.

Ce activități ați dori să se desfășoare în clădirile de la Rulmentul?

Activități culturale (general)	152 mențiuni
Activități sportive la interior	126 mențiuni
Activități educaționale	85 mențiuni
Activități comunitare	43 mențiuni

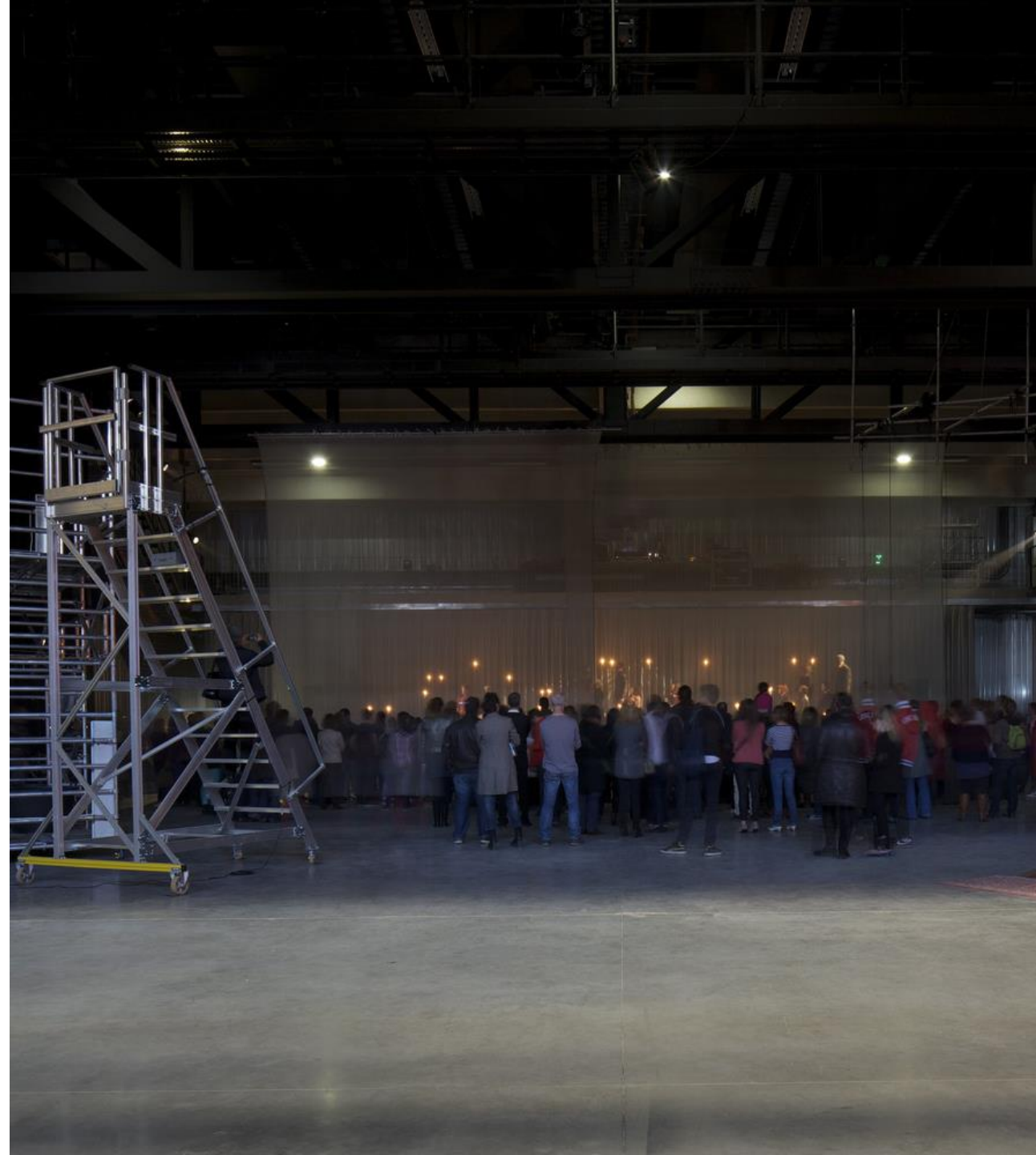

Q#14.2

Activitățile culturale sugerate cel mai frecvent:

Galerii și expoziții de artă	141 mențiuni
Concerte	121 mențiuni
Proiecții de film	71 mențiuni
Muzeu	63 mențiuni
Spectacole de teatru	61 mențiuni

© Philippe Ruault: Salle de spectacle polyvalente, Lille, Franța, 2018,
proiectanți Lacaton&Vassal,
Sursa imaginii: <https://www.archdaily.com/475683/polyvalent-theater-lacaton-and-vassal>

Q#15-16

De cât timp locuiți în Brașov (inclusiv zona metropolitană)?

Peste 10 ani	78.3%
5-10 ani	8.8%
0-5 ani	10.4%
Nu locuiesc în Brașov	2.5%

La ce distanță locuiți față de Platforma Rulmentul?

0-500 m	8.2%
500 m – 1.5 km	20.1%
1.5 km – 5 km	43.9%
Peste 5 km	25.4%
Nu locuiesc în Brașov	2.5%

© Design Days in Ziua de Cluj, 03.10.2018, *Designerii români expun la Fabrica de Pensule. Conceptul clujean se extinde la Timișoara*

Q#17-18

Care este vârsta dumneavoastră?

10 - 18	0.4%
19 - 25	5.9%
26 - 35	38%
36 – 50	47.4%
51 – 65	7.4%
65+	0.9%

Care este sexul dumneavoastră?

Feminin	45.1%
Masculin	54.9%

Vechi hangar al Flotei 1 transformat în hală de producție în SI (A3.9).

Concluzii 1/2

Q1. Peste jumătate din participanți sunt familiari cu zona adiacentă, însă nu cunosc aproape deloc Platforma Rulmentul în sine.

Q2. Majoritatea participanților și-ar dori să viziteze Platforma Rulmentul pentru a o cunoaște mai bine.

Q3. Majoritatea participanților consideră că în Platforma Rulmentul este oportună amenajarea unui spațiu verde care să permită activități sportive și de recreere.

De asemenea, o bună parte din respondenți menționează organizarea de activități culturale susținute de o sală multifuncțională și spații expoziționale.

Q4. Peste jumătate din participanți consideră ca vegetația existentă la Rulmentul poate fi integrată fără probleme într-un spațiu verde de mari dimensiuni care să aibă și o componentă educațională.

De asemenea, majoritatea respondenților susțin valorificarea vegetației existente prin transformarea spațiului exterior într-o pădure urbană.

Q5. Majoritatea respondenților consideră că cele mai importante obiective ale procesului de regenerare urbană ar trebui să fie diversitatea activităților și protejarea habitatului natural.

Q6. Pentru conturarea unui spațiu verde plăcut, o mare parte din respondenți consideră importantă siguranța pietonilor și existența unui număr suficient de zone de joacă pentru copii.

Q7. Majoritatea respondenților și-ar dori ca viitorul spațiu verde de pe Platforma Rulmentul să fie accesibil cu mijloace de transport în comun și cu bicicleta.

Concluzii 2/2

Q8. Majoritatea participanților și-ar dori să poată practica sporturi de teren în aer liber; de asemenea, ar trebui asigurată o infrastructură pentru alergat/jogging.

Q9. Jumătate din respondenți declară că le-ar lua sub 15 minute să ajungă la Platforma Rulmentul.

Q10. Jumătate din participanți se declară de acord cu ideea gestionării unui petec de spațiu verde. O parte importantă din respondenți este sceptică cu privire la succesul unei inițiative de acest fel.

Q11. Majoritatea respondenților sunt de acord cu păstrarea și punerea în valoare a construcțiilor existente pe Platforma Rulmentul.

Q12. Peste jumătate din respondenți sunt familiari cu practica europeană contemporană de valorificare a patrimoniului industrial.

Q13. Puțin peste jumătate din respondenți cunosc persoane care au lucrat în trecut la Platforma Rulmentul.

Q14. Majoritatea respondenților consideră oportună organizarea de activități culturale în clădirile fostei Platforme; tipurile de activități cel mai frecvent sugerate sunt din categoria artelor vizuale (expoziții) și a artelor performative (concerte).

Q15-18. Majoritatea respondenților declară că locuiesc în Brașov sau în zona metropolitană de peste 10 ani. Aproape jumătate din participanți locuiesc la o distanță medie de Platforma Rulmentul (1.5-5 km) și au vârste cuprinse între 36 și 50 ani. Puțin peste jumătate din participanți sunt de sex masculin.